

	Beleidsterrein			
	Onderwerp			
	Antipestprotocol			
	Procesbewaker			
	Directie/Pascal			
	Datum vaststelling			
2022-2023				
Besproken met		Team (TV 2)	MR	CvB
Instemming MR				

Doel	<p>Het protocol is opgesteld om systematisch en adequaat te kunnen reageren op situaties waarin een kind wordt gepest of pest, met het doel dat alle kinderen veilig en met plezier op de St. Josephschool zijn.</p> <p>Team en MR onderschrijven gezamenlijk dit anti-pestprotocol.</p> <p>Dit protocol is een aanvulling op ons Veiligheidsplan.</p>										
Inleiding	<p>Op de St. Josephschool wordt in overleg met leerlingen, ouders en team gezorgd voor een veilig schoolklimaat. We vinden het belangrijk dat alle leerlingen zich vertrouwd en veilig voelen bij ons op school, omdat alleen dan kinderen zich vol zelfvertrouwen kunnen ontwikkelen. Het bevorderen van positief sociaal gedrag gericht op welbevinden, betrokkenheid en verbinding, is als oogpunt van preventie een belangrijke taak van de school.</p> <p>Op de Josephschool zijn we ervan doordrongen dat er op iedere school wordt gepest, dus ook op de St. Josephschool. We zijn er alert op en nemen signalen serieus, waarna we tot actie overgaan. Deze aanpak staat niet op zichzelf, maar is onderdeel van ons pedagogisch klimaat op school- en groepsniveau.</p>										
Wanneer spreken we van pesten?	<p>Voor een gerichte aanpak is het belangrijk onderscheid te maken tussen plagen en pesten. Daarnaast geven we een toelichting op 'ruw gedrag'.</p> <table border="1" data-bbox="450 1133 1409 1321"> <thead> <tr> <th>Plagen</th> <th>Pesten</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gelijkwaardig</td> <td>Machtsverschil</td> </tr> <tr> <td>Humoristisch</td> <td>Bedreigend, kwetsen</td> </tr> <tr> <td>Af en toe</td> <td>Vaak, voortdurend, systematisch</td> </tr> <tr> <td>Wisselende betrokkenen</td> <td>Hetzelfde slachtoffer</td> </tr> </tbody> </table> <p>Plagen We spreken over plagen wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn en het vertoonde gedrag ontstaat uit een onschuldige sfeer. Het gaat erom dat het gedrag door geen van de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. Er is bij plagen zelfs sprake van een pedagogische waarde: door elkaar eens uit te dagen leren kinderen om met allerlei conflicten om te gaan. Dat is een vaardigheid die van pas komt bij conflicthantering, waar iedereen in zijn leven mee te maken krijgt.</p> <p>Pesten Pesten heeft een bedreigend en systematisch karakter. Pesten gebeurt moedwillig en heeft een vervelende bedoeling. We spreken van pesten als het regelmatig gebeurt. De veiligheid van de omgeving en van een kind wordt aangetast. De inzet van het pestgedrag is altijd onvriendelijk en heeft een achtergrond van macht door intimidatie.</p> <p>Ruw gedrag In het spel en het samenwerken, kan het voorkomen dat kinderen iets doen dat onaardig overkomt zonder de intentie te hebben werkelijk onaardig te zijn. Een</p>	Plagen	Pesten	Gelijkwaardig	Machtsverschil	Humoristisch	Bedreigend, kwetsen	Af en toe	Vaak, voortdurend, systematisch	Wisselende betrokkenen	Hetzelfde slachtoffer
Plagen	Pesten										
Gelijkwaardig	Machtsverschil										
Humoristisch	Bedreigend, kwetsen										
Af en toe	Vaak, voortdurend, systematisch										
Wisselende betrokkenen	Hetzelfde slachtoffer										

kind kan tegen een ander aanbotsen, iets op een onaardige toon zeggen, een blik hebben die onvriendelijk overkomt, iets van een ander kapot maken. Dit soort zaken kunnen door een kind dat zich niet veilig voelt, opgevat worden als pestgedrag. Omdat hierin de bedoeling niet is een ander moedwillig te kwetsen, spreken we hier niet over pesten.

Vormen van pesten

Digitaal pesten

- Misbruik van privégegevens (bijv. stelen van wachtwoord of aanmaken nep-accounts)
- Dreigmails
- Vervelende whatsappberichten
- Schelden/buitensluiten/roddelen via whatsappgroepen
- Verspreiden van beeldmateriaal
- Schelden via chatruimten, bijv. online games.

Verbaal

- Vernederen: "Haal jij alleen de ballen maar uit de bosjes, je kunt niet goed genoeg voetballen om echt mee te doen".
- Schelden: "Viespeuk, etterbak, mietje" enz.
- Dreigen: "Als je dat doorvertelt, dan grijpen we je."
- Belachelijk maken, uitlachen bij lichaamskenmerken of bij een verkeerd antwoord in de klas.
- Kinderen een bijnaam geven op grond van door de kinderen als negatief ervaren kenmerken. (rooie, dikke, dunne, flapoor, centenbak etc.).
- Gemene briefjes schrijven om een kind uit een groepje te isoleren.

Fysiek

- Trekken, slaan, duwen of spugen.
- Schoppen of laten struikelen.
- Krabben, bijten en haren trekken.

Intimidatie

- Een kind achtervolgen of opwachten.
- Iemand in de val laten lopen, de doorgang versperren of klem zetten.
- Dwingen om bezit af te geven.
- Dwingen bepaalde handelingen te verrichten, bijvoorbeeld geld of snoep meenemen.
- Meidenvenijn.

Isolatie

- Steun zoeken om samen te kunnen spannen tegen een ander kind
- Steun zoeken bij andere kinderen zodat het kind wordt uitgesloten.
- Uitsluiten: het kind mag niet meedoen met spelletjes, niet meelopen naar huis, niet komen op een verjaardag.
- Zich afwenden van een kind; neerbuigend kijken.

Stelen of vernielen van bezittingen

- Afpakken van schoolspullen, kleding of speelgoed.

	<ul style="list-style-type: none"> - Beschadigen en kapotmaken van spullen: boeken bekladden, schoppen tegen en gooien met een schooltas, banden van de fiets lek steken.
<p>Voorkomen van pesten: Voorkomen is beter dan genezen!</p>	<p>Schoolklimaat: pedagogisch klimaat We maken geen onderscheid in een groeps- en schoolklimaat. We streven naar eenzelfde pedagogisch klimaat in de hele school. Een van onze kernwaarden is verbindend. Deze verbondenheid is ook in het pedagogisch klimaat een belangrijk element. Verbinding betekent dat iedereen erbij mag horen, dat we niemand buiten sluiten. Samen zijn wij één school.</p> <p>Pedagogische Tact 'Op het goede moment de juiste dingen doen, óók in de ogen van het kind'. We gaan uit van de drie basisbehoeften van een kind: relatie (ik hoor erbij), competentie (ik kan het), autonomie (ik kan het zelf). Dit vraagt van de leerkracht pedagogisch tact: met hoofd, handen en hart weten en aanvoelen wat een kind nodig heeft en hiernaar handelen. Ook raken we kinderen bewust aan. Een goede aanraking werkt relatie-bevorderend, is écht en afgestemd met aandacht. Een goede aanraking is gepast en gewenst: het bevestigt het kind in zijn zijn: 'ik word gezien, ik mag er zijn'. Wanneer er écht pedagogisch contact is, is er verbinding.</p> <p>Pedagogisch bondgenootschap De leerlingen, ouders en school vormen samen een drie-eenheid. Zeker wanneer een kind het niet goed maakt is het belangrijk dat er een goede afstemming is tussen school en thuis. Het kind heeft de ondersteuning van volwassenen nodig (ouders en leerkrachten) om het gewenste gedrag te leren kennen en te laten zien. Dit vraagt van ons dat we zélf het gedrag voorleven en kinderen ondersteunen in hun gedrag. Dit betekent ook dat we elkaar als volwassenen hier op kunnen wijzen: we gaan respectvol met elkaar om. Leerlingen, ouders en schoolteam zijn partners in dezen: we spreken van een pedagogisch bondgenootschap.</p> <p>Positieve houding: vertrouw d'r maar op! We gaan uit van een positieve houding: we geloven in het goede van elkaar en we willen goed omgaan met elkaar. We gaan uit van vertrouwen. Hierin hebben we als leerkrachten en ouders een voorbeeld naar onze kinderen/leerlingen. Preventief besteden we hier veel aandacht aan: werken aan saamhorigheid, respect en vertrouwen. Dit doen we. o.a. door kennismakingsspelletjes, yoga, onderlinge kindermassage, etc. De eerste weken van het schooljaar ('de Gouden weken') wordt hier veel aandacht aan besteed. De maand januari herijken we de verbindingen binnen de groep (Zilveren weken). We vieren met alle kinderen het nieuwe jaar en brengen hierop een toast uit. Die maand staat in het teken van jezelf en de ander beter leren kennen.</p> <p>Afspraken voor preventieve aanpak</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gouden weken start schooljaar - Zilveren weken tweede helft schooljaar - Groepsafspraken maken start schooljaar - Kennismakingsgesprekken start schooljaar - Consequent zijn in houden aan afspraken en zelf voorbeeldgedrag laten zien

	<ul style="list-style-type: none"> - Positieve dag-evaluatie - Op afgesproken momenten SCOL invullen. Indien gewenst extra voor leerling met 'zorg'. - Elk jaar aandacht voor cyberpesten via de Week van de Media (Mediawijsheid) - Bespreken tijdens 10-minuten-gesprekken. Namen vragen mag. - Ouders op tijd laten komen. Ze moeten niet wachten met hun signalen naar de leerkracht toe. Dit vermelden in de schoolgids. - Afspraken over pleintoezicht, minimaal twee leerkrachten hebben pleinbeurt. - Een keer in de 4 jaar pestproject behandelen, groot project voor de hele school. - Voorleesboek met thema Pesten voorlezen, bv. eerste periode tot herfstvakantie. - Anti-pestcontract opstellen, bijv. n.a.v. een project. <p>We hanteren verschillende instrumenten om onze kwaliteit, schoolklimaat en objectief te monitoren. Op leerlingniveau gebruiken we o.a. de Sociale Veiligheidsmonitor. Een verdere beschrijving hiervan is te vinden in het Veiligheidsplan van onze school.</p>
<p>Pestaanpak curatief</p>	<p>Helaas komt pesten echter ook bij ons op school voor en we willen dit probleem serieus benaderen. We hebben hiervoor een pestaanpak curatief opgesteld.</p> <p>Pestaanpak curatief Pesten is vaak een groepsprobleem, waarbij vijf partijen betrokken zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. het slachtoffer b. de pester(s) c. de zwijgende middengroep en meelopers d. de ouders e. de leerkracht/het team <p>Signalering/melding kan gedaan worden door:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Signalering door de leerkracht door observatie, sociogram of leerlingvolgsteem; -Signalering en melding door de ouders; -Melding door het gepeste kind bij de eigen leerkracht, een andere leerkracht of vertrouwenspersoon; -Melding door groepsgenoten. <p>Stappenplan: De leerkracht vertelt dat het pesten verkeerd is en niet geaccepteerd wordt en dat het goed is dat het kind hulp vraagt aan een volwassene. Leerkracht meldt het kind dat er vertrouwelijk wordt omgegaan met de informatie maar dat het wel nodig is om actie te ondernemen. (o.a. eigen leerkracht informeren, wanneer deze nog niet op de hoogte is). De eigen leerkracht brengt de ouders van de pester en het gepeste kind telefonisch op de hoogte. De leerkracht doet melding bij de APC (AntiPestCoördinator) en directie. De groepsleerkracht vult het 'registratieformulier APC' (zie bijlage) in. De eigen leerkracht brengt het team op de hoogte via mail.</p>

<p>Escalatieladder</p>	<p>Inzet escalatieladder. Zie volgende blz.</p> <p>Deze escalatieladder is een gedragsovereenkomst, in de vorm van een aantal uit te voeren stappen.</p> <p><u>Individuele gesprekken met betrokken leerlingen</u> (gepeste leerling, pester, meeloper) o.l.v. groepsleerkracht; de gesprekken met de pester(s), en meeloper(s) hebben een waarschuwend functie. Doel van de gesprekken: afspraken over gewenste gedragsverbetering binnen een vastgestelde termijn. Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd (Parnassys). Ouders van de partijen worden geïnformeerd over de gemaakte afspraken. Indien nodig ontwerpt de APC een samenhangende aanpak n.a.v. het ingevulde registratieformulier. In overleg met de schoolleider wordt de APC hiervoor vrij geroosterd.</p> <p>Proefperiode 1: de naleving van de gemaakte afspraken wordt gecontroleerd en bijgehouden door de groepsleerkracht over een periode van 2-4-6 weken (naar keuze). Elk nieuw pestincident wordt vastgelegd in het registratieformulier en Parnassys. De APC checkt de voortgang bij de groepsleerkracht. Groepsleerkracht bespreekt de voortgang met gepeste leerling + ouders en noteert dit in Parnassys.</p> <p>Als het pestgedrag niet stopt, volgt een <u>tweede serie individuele gesprekken met de pester(s) + hun ouders en de meelopers + hun ouders o.l.v. de schoolleider met de groepsleerkracht</u>. Nieuwe pest-incidenten en overtredingen van de afspraken uit proefperiode 1 vormen de input voor deze gesprekken. Pesters krijgen opnieuw 2-4-6 weken om hun gedrag aan te passen, tevens kan begeleiding (SoVa, GGD) ingezet worden om wel tot gedragsverandering te komen. Daarnaast worden er (pedagogische) strafmaatregelen genomen tegen de pester(s)/meeloper(s). Afspraken en strafmaatregelen worden vastgelegd (Parnassys). APC wordt geïnformeerd door de groepsleerkracht. De APC stelt de systematische aanpak bij en bewaakt de samenhang tussen de afgesproken interventies.</p> <p>Proefperiode 2: de naleving van de gemaakte afspraken wordt gecontroleerd en bijgehouden door de groepsleerkracht over het gekozen termijn. Elk nieuw pestincident wordt vastgelegd in het registratieformulier en Parnassys. De APC checkt de voortgang bij de groepsleerkracht. Groepsleerkracht bespreekt de voortgang met gepeste leerling + ouders en noteert dit in Parnassys.</p> <p>Als het pestgedrag na bovenstaande maatregelen niet stopt, wordt een interne schorsing aan de pester(s) en meeloper(s) opgelegd door de schoolleiding. Tevens wordt verplichte begeleiding/hulpverlening (Expertisecentrum Aves) ingezet om wel tot gedragsverandering te komen. De afspraken worden vastgelegd in Parnassys. Ouders van de pester(s) en meeloper(s) worden geïnformeerd over de interne schorsing.</p> <p>Indien het pestgedrag aanhoudt na bovenstaande maatregelen, kunnen we overgaan tot schorsing en/of verwijdering. Hiervoor hanteren we het protocol Schorsingen/of verwijdering van Aves.</p>
-------------------------------	---

<p>Algemene aandachtspunten</p>	<p>Aandachtspunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Blijf (elke dag) werken aan de vertrouwensrelatie tussen de leerkracht en de gepeste leerling en tussen de leerkracht en de pester. - Veranderen van plek in de klas. - Schriftje voor gepeste leerling om gedachten in te noteren, of gebruik van dagevaluatieformulier. - Hulp voor de zwijgende middengroep; bespreek pesten + afspraken in de klas. De methodes 'Kinderen en hun sociale talenten', 'Doos vol gevoelens', 'Sociaal gedrag, elke dag', bieden handvatten. Desgewenst kan ook de GGD of het Expertisecentrum van Aves geraadpleegd worden voor hulp aan de groep. - Bepalen van de plek in de rij naar gym. - Bekijken looproute in de klas. - Afspraak met speelmaatje op het plein. - Voor- en nabespreken pauze. - Voorkomen bij de gymles dat de leerlingen zelf groepjes samenstellen en dat bepaalde leerlingen als laatste overblijven. - Zorg dat het gepeste kind bij groepswork ingedeeld is in een positief samenwerkend groepje. - Positieve dagevaluatie met de klas. <p>We hopen door het bevorderen van positief sociaal gedrag en aandacht te besteden aan pesten, de sfeer in de groepen optimaal te maken zodat elk kind zich veilig en geaccepteerd voelt bij ons op school.</p>
--	---